

„Ljubil sem lepoto Tvoje hiše“ sme govoriti s psalmistom jugoslovanski mecen, ako se ozre na prelepo svojo stolnico, isto sme pa še zlasti poudarjati tudi radi tega, ker mu je posebna skrb, da ta hiša božja tudi vedno ostane lepa. Povem samo, da se mora po njegovem povelju vsak dan po vsej cerkvi prah obrisati, da je res čista kakor soba imenitnega gospoda.

Strossmayer je pač vzor rodoljubnega biskupa; diči ga rednost, delavnost, vztrajna neumornost, posebno pa še radodarnost, ki ne pozna meje zlasti za korist milega naroda. Istina je, da ima lepe dohodke, ali porabljal jih je blagi mož tako, da lahko ponosno govori: „Imel sem, a tudi dal v plemenite svrhe.“ Cerkev, vseučilišče, galerija slik, jugoslovanska akademija kličejo: Ustanovitelj, mecen naš je biskup Josip Jurij Strossmayer.

Razven tega je razdal tisoče in tisoče v podporo ubogim dijakom, ustanovil malo se-

menišče in večinoma zasadil veliki park pri biskupski palači. Ta je krasno uravnan. Ponuja najprijetnejše izprehode ob vsakem dnevnem času. Biskup, ki je pri visoki starosti vendar še dosti krepak, se po njem navadno izprehaja dopoldne in popoldne po dve uri. Trdi, da je vesel posebno dveh rečij: Prvič, da se ni navadil pušiti in da je vedno redno živel, drugič, da je našel Rogatec. Ohrani ga Vsemogočni še dolgo!

O Djakovu ni omeniti sicer nič posebnega. Zanimiva je župnijska cerkev radi tega, ker je bila ob času turškega gospodstva mohamedanska džamija, kar se na zidavi vidi še prav očitno.

Ker mi je odločeni čas potekal, sem proti večeru nekako nerad zapustil gostoljubno Djakovo in se vrnil na železnično postajo Vrhpolje, kamor so me potegnili v brzem diru biskupovi konji.

Globoko v spomin utisnjen mi je ostal obisk v tako znamenitem Djakovu.

(Konec.)

Književnost.

Slovenska književnost.

Dragotin Kette: *Poesije*. V Ljubljani 1900. Založil L. Schwentner. 8° Str. 150. Cena 3 K. — Za veliko noč smo dobili v roke poezije jako mladega, a že umrlega slovenskega pesnika. Kette je umrl lani 26. mal. travna star 23 let. Poznamo pesnika še iz mlajše dobe. Kazal je v svojem teženju in v pesniških poskusih dobro krščansko vzgojo in krepkega duha. Pozneje je v marsičem krenil na drugo pot, njegov pesniški duh si je iskal predmetov in tešila v moderni struji, a ni se izgubil v tej struji. Izvestno bi bil še jako napredoval, ko bi ne bil moral tako zgodaj dati slovesa poeziji in življenju.

Glavni predmet njegovim nemaloštevilnim pesmim je ljubezen. Dasi v tem predmetu ni mladostno-sramežljiv ali platonično-sanjav, vendar se ogiblje nizkosti. Rad gleda v življenje in razne njegove pojave in jim hoče umeti vire in namene. Zato je v njegovih poezijah nekaj moškega, zrelega. Tudi izvirnosti mu ne moremo odrekati, kar mu je gledé na mlada njegova leta posebno v hvalo. Da pa velikih idej pri njem ni iskati, to se umeva samo ob sebi.

Tudi v obliki se naš pesnik ni udal novi struji, četudi je delovala nanj. To se najbolje vidi iz njegovih 16 lepih sonetov in iz njegovih gazel. Oblika njegova je izvečine pravilna, skrbna, da se ji pozna pridna roka.

Gospod Aškerc, ki je izdal to zbirko, ji je napisal predgovor, založnik pa ji je priredil lepo obliko in oskrbel sliko pokojnikovo.

Želimo o priliki podati celotno sliko pokojnikovo in ob tem oceniti tudi druge njegove pesmi.

Bili bi te zbirke bolj veseli, ko bi nam ne kazala jasno onega toka v slovenskem življu, ki hoče naš narod in zlasti mlado razumništvo pripraviti do nove zapadne kulture.

Fr. L.

Hrvaška književnost.

Knjige „Matica Hrvatske“ za leto 1898.

Bare Poparić. *O pomorskoj sili Hrvata za dobe narodnih vladara. S uvodom o rimskim liburnama*. Zagreb 1899. Naklada Matice Hrvatske. 8°. Str. 140. Cena 1 K. 60 h.